34de jaar. — Nr 18. Zaterdag 12 februari 18[illegible]

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

Abonnement
Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

☞ De personen die tot hiertoe hun abonnement aan den *Postrijder* niet betaalt hebben, zijn verzocht ons het bedrag er van te doen toekomen, zoo niet zal hun eene kwittantie door de post aangeboden worden met verhooging van 10 centiemen voor kosten van inbeuring.

TONGEREN, 12 FEBRUARI.

Nieuwjaarsgiften
aan Z. H. Leo XIII.
7e LIJST.

Bedrag der vorige lijst,	fr. 1788,77
Onbekend van Sassen,	5,00

Parochie Millen.

Eerw. heer Swennen pastoor, 15,00 fr. — P. J. en A. G. Coenegrachts, 10,00 — Ongenoemd, 5,00. — Ongenoemd, 2,00. — Ongenoemd, 2,00. — P. Froidmont-Coenegrachts, 5,00. — L. Froidmont, 2,00. — De kinderen G. Vrindts-Liesens, 10,00. — Ongenoemd, 5,00. — We Stassen, 2,50. — De kinderen H. A. en J. C. Joannes Stassen, 2,00. — Gezusters Lowet, 2,00. — Ongenoemd, 0,50. — Zusters X, 0,50. — L. Vrindts, 1,00. — Jan Debrus, 2,00. — Jaargift aan den Paus, 3,00. — Jan Lecoq-Roscamps, 2,00. — Frans Lecoq, 1,00. — Iemand, 5,00. — J. Froidmont, 1,50. — W. Lowet, 2,50. — J. Morin, 2,00. — M. A. Darlet, 2,00. — H. Stassen, 1,50. — De kinderen E. Stassen, 5,00. — A. Coenegrachts, 2,00. — Elis. St. 0,50: — De kinderen Delporte, 5,00. — Peter Bovie, 1,00. — Marie Prozen, 1,00. — C. Liesens, 1,00. — Ongenoemd, 1,00. — W. Vrindts, 2,00. — Mathieu Bertrand, 4,00. — Mattheus Hansen, 1,50. — Josephien Germes 1,00. — Iets 0,50. — Froidmont Secretaris 5,00. — Mad : We Hansen, 10,00. — E : Van den Berg 0,50. — We N. Coenegrachts, 5,00. — Peter Peters onderwijzer, 2,50.— Peter Froidmont, 2,00. Totaal 137,50

Parochie Freeren.

Eerw. heer Van Haeken pastoor, 25,00 — Eerw. heer Pessemier coadjutor, 10,00. — De parochianen 67,25. Totaal 102,25

Parochie Canne.

Eerw. heer Langenhoff, pastoor en de parochianen, 40,00

Totaal fr. 2073,52

Van alles wat.

Verleden maandag heeft te Tongeren de loting plaats gehad. Gelijk alle jaren waren er op dien dag gelukkigen en ongelukkigen. Voorzeker als men het loting stelsel van kort beseft, en als men het getal jongelingen naziet die alle jaren ongenadig aan landbouw en nijverheid ontrukt worden, zou men diepe veranderingen aan de milicie wetten willen zien in brengen. Deze gedachte heeft in ons land die maatschappijen doen ontstaan, die onder den kreet van *Niemand gedwongen soldaat*, de loting willen afschaffen en een vrijwilligers leger inrichten. Dat ware zeker de treffelijkste en de rechtvaardigste oplossing van het militaire vraagstuk. Alzoo zou de persoonlijke vrijheid, door onze grondwet gewaarborgd, voor alle Belgen verwezenlijkt worden. Maar is deze hervorming van het leger hedendaags mogelijk ? Kan men zoo, van den eenen dag tot den anderen een stelsel veranderen dat jaren en jaren geduurd heeft ? Dat is het vraagpunt, *that is the question* zou den Engelschman zeggen.

De *Postrijder* gelooft dat de afschaffing van de loting en de inrichting van een vrijwilligers leger, ofschoon dat het rechtvaardigste militaire stelsel zou zijn, nog niet zoo ganw zullen verwezenlijkt zijn. Hij gelooft het, omdat zulks de meermaals uitgedrukte denkwijze is van de volksvertegenwoordigers en vrienden van het volk die deze laatste tijden op al de punten van het land meetingen gehouden hebben om tegen het wetsontwerp d' Oultremont te protesteeren

***

Maar omdat een stelsel slecht is, moet men het toch niet door een nog slechter willen vervangen. De milicie wetten zijn niet rechtvaardig, zegt men ; de eene moet voor zijnen nummer naar het leger vertrekken, de andere kan zich doen vervangen. Maar indien men de vervanging of remplacement afschaft, wie zal daar iets met winnen ? Niemand. Integendeel de jongelingen die hedendaags in vervanging van anderen eenige jaren onder het leger gaan doorbrengen en die naar huis komen met eenen dikken spaarpot die hun toelaat eenen stiel of eene nering te beginnen, zouden van eene vetbetaalde broodwinning beroofd worden.

Ziehier dus in twee woorden de toestand welken de invoering van den verplichtenden soldatendienst zou voor gevolg hebben. Niemand, maar hoegenaamd niemand, zou er het minste nut uit trekken, terwijl talrijke jongelieden er de grootste schade zouden door lijden.

Dit punt, denken wij, kan niet genoeg nagedacht worden.

***

Als men u nu komt vertellen dat de plaatsvervangers of remplaçanten niets waard zijn en dat zij het leger bederven, wilt gij dan goed geraden zijn, geachte lezers ? Trekt dan uwe schouders op en zegt op zich tongersch : Dat is maar allemaal flauwe praat, klappen zijn geen oorden.

En inderdaad, de hoedanigheden vereischt van den jongeling die in vervanging van eenen anderen wil dienen zijn veel talrijker en veel moeilijker dan degene die men van den vrijwilliger of den milician vraagt. Ook kunnen wij met ons klein verstand niet begrijpen hoe, onder deze voorwaarden, de plaatsvervanger of remplaçant altijd slechter dan de vrijwilliger of de milician zou moeten zijn.

Maar weet gij wat hieronder dat heel geschreeuw tegen de remplaçanten zit ? Iets heel eenvoudig, lezers. De militaristen zouden den persoonlijken soldatendienst willen inbrengen. Daarvoor moet de plaatsvervanging afgeschaft worden en, om dit doel te bereiken, doen de militaristen de remplaçanten voor al zoo slecht is doorgaan. Als men eenen hond wil afslaan, zegt men altijd dat hij razend is.

***

Gansch dat geschreeuw der militaristen rond de kwestie van den verplichtenden soldatendienst, bewijst eens te meer dat zij niet veel betrouwen meer in het lukken hunner plannen hebben.

Het land wil van geene verwaring van soldatendienst hooren en het verslag van M. Woeste, in de midden sektie, wederspiegelt opperbest de gevoelens van onze landgenooten.

Dit merkwaardig verslag besluit tot de verwerping van het onderwerp d'Oultremont. Dit stuk schijnt ons zoo belangrijk dat wij het ons eenen plicht achten er eenige uittreksels van mede te deelen.

Het begin van het verslag toont aan dat de Kamers tot in 1870 altijd den persoonlijken dienstplicht verworpen hadden.

MM. Chazal en Guillaume waren van oordeel dat het land zich met het tegenwoordige stelsel kan verdedigen, en dat ons leger goed is. Het heeft het onlangs, tijdens de werkstakingen, door zijne krachtdadige houding nog getoond. Langs dien kant beschouwd, bestaat er dus geen gevaar het tegenwoordig aanwervingsstelsel te behouden, zooals men het beweert.

De afschaffing der plaatsvervanging zou de inwendige veiligheid van het land niet verbeteren. De nieuwe elementen, die men door den persoonlijken dienstplicht in het leger zou breegen, zouden niet min dan andere blootgesteld zijn aan den invloed der socialisten en geen onfeilbare versterking zijn der militaire tucht.

Het verslag bespreekt vervolgens al de stelsels die men heeft vooruitgezet, datgene van M. Frère, van M. Vander Smissen, van M. Nothomb, van M. d'Oultremont. Men ziet het : zooveel personen, zooveel stelsels. Het vraagstuk is zoodanig ingewikkeld dat het verslag van de 3e sektie der werkkommissie eene bekentenis van onmacht is, vermits de opsteller en zelf niet toe is gekomen, even als de andere verslaggevers, een westontwerp op te maken.

M. Woeste, terugkomende op de tegenwoordige duitsche en fransche legerinrichtingen, zegt dat het westontwerp d'Oultremont veel min aanneemlijk is, dan de militaire maatregelen, onlangs in Duitschland en Frankrijk genomen.

In Duitschland bestaat de plaatsvervanging, vermits een groot aantal personen van den dienst worden vrijgesteld en dat de vrijgestelde manschappen door andere worden vervangen. Zij bestaat insgelijks in het fransche stelsel.

Het ontwerp-d'Oultremont is onvolledig, het beroept zich op latere wetten, ten einde de gevallen van vrijstelling te bepalen. Dit projekt werpt ons tegenwoordig militaire stelsel geheel en al omver, want het vereischt eene volledige herinrichting van het leger, welke M. d'Oultremont niet voorstelt, daar hij deze zorg aan eene gemengde kommissie overlaat.

Welnu, het leger is uitmuntend, het gouvernement en de minister van oorlog erkennen het ; het is voldoende, verzekert het gouvernement.

Het ontwerp-d'Oultremont vermeerdert het kontingent op aanzienlijke wijze, en het zou, volgens de verklaringen van de regeering, de lasten verhoogen.

De ontwerpen van MM. Frère en Vander Smissen kunnen evenmin worden aangenomen.

De plaatsvervanger is niet slecht door zich zelven ; maar vele officiers aanzien de plaatsvervanging als iets onzedelijks en den remplaçant als een bederven en bederverd element. Men zou het tegenwoordig stelsel moeielijk verbeteren, indien men dit vooroordeel wilde afleggen, indien al de soldaten, welk ook hun oorsorong weze, met welwillendheid werden behandeld.

M. Woeste onderzoekt vervolgens het verslag van ieder der afdeelingen in het bijzonder en hij besluit er uit, dat het grondbegin van den persoonlijken dienstplicht, op het totaal der stemmingen in de sektiën, slechts eene meerderheid van 5 stemmen heeft bekomen, dank aan de onthoudingen en de afwezigheden. Het ontwerp zelf werd bovendien in al de afdeelingen verworpen.

Ook in de midden-sektie werd het grondbeginsel verworpen, behalve door dengene, die het had voorgesteld.

M. Woeste komt tot het besluit dat de plaatsvervanging moet worden behouden, omdat zij de voorkeur boven den persoonlijken dienstplicht verdient. Tusschen den vrijwilligen dienst, die de inlijving van iedereen afschaft, en den verplichtenden dienstplicht, die deze tot al de burgers uitbreidt, is er een midden dat tot hiertoe aanneemlijk was en ook inderdaad werd aangenomen ; de loting, gematigd en verzacht door het remplacement. De loting is noch de volkomene vrijheid, noch de volkomene rechtveerdigheid, doch zij is een billijk stelsel, waarmeê al de maatschappelijke welvoegelijkheden overeenkomen.

Het verslag berdeneert hier de opwerping welke men uit de *gelijkheid* afleidt. Het bewijst dat de armen er niet meer belang bij hebben dan de rijken dat den milician het midden om zich vrij te koopen worde ontnomen. De plaatsvervanging, is evenmin een voorrecht, als de fortuin ; de burgerlijke ambten zijn open voor iedereen, en toch kan iedereen dezelve niet bekleeden.

Men kan ten slotte een goed vaderlander zijn en zijn land beminnen, al is men partijganger van het remplacement. De verslaggever zinspeelt hier op zekere overdrijvingen, ontsnapt aan partijgangers van den persoonlijken dienstplicht, die zich ten onrechte het monopool der edelmoedige gevoelens toeeigenen en aan ikzucht of andere weinig verezrende beweegredens den weerstand toeschrijven dien zij bij onze bevolking ontmoeten.

Met meer verzekering nog dan over eenige weken kunnen wij de hoop uitdrukken weldra het wetsontwerp d'Oultremont eene militaire begrafenis van eerste klas te zien geneten.

***

Onder den titel van *Léopold Téméraire*, kondigt de *Patrie* van Parys een artikel af, doelende op ontwerpen die onze Koning — anderen zeggen Engeland — zou hebben, oprichtens het vergrooten van België.

Engeland kan niet beter vragen dan dat Frankryk de onzijdigheid schenden zal, omdat het zich als dan met reden zou kunnen verbinden met Duitschland — en in dien zin moet het Hof van Brussel reeds verbinteenissen met Duitschland hebben genomen.

Frankryk geslagen zijnde, zou men tot de vergrooting van België overgaan ; men wil ons, zoals reeds vroeger gezegd is, Artois, Picardie en Ardennen geven.

« Dit ware den droom uitvoeren ; de stichting van een machtig rijk der Nederlanden, zoals Karel de Stout (*Charles-le-Téméraire*) eens wilde doen, » zegt de *Patrie*.

Deze ontwerpen dagteekenen van overlang ; doch volgens de *Patrie*, drijven ze nu weer boven water : men zou hier een grooten Staat willen maken zonder onzijdigheid. Doch waarom heeft men dan het koninkrijk der Nederlanden van voor 1830, niet laten bestaan ?

De engelsche konservatieven zijn pruisisch gezind, zij deelen de duitsche genegenheid der koningin Victoria.

Ten slotte dreigt de *Patrie*, onzen Koning, dien zij *Léopold le Téméraire* noemt,

***

Wij hebben verledene week aan onze lezers den inhoud van het arrest van het verbreekingshof medegedeeld, waardoor de stad Brussel verantwoordelijk wordt verklaard voor de kwetsuren, mishandelingen en bestelingen den 7 september 1884 gepleegd.

De brusselsche briefwisselaar van het *Handelsblad* van Antwerpen maakt daarover de volgende gronde opmerkingen.

« Het vonnis van het Hof van cassatie, waardoor de stad verantwoordelijk wordt gemaakt tegenover de gekwetste, mishandelde en bestolen personen, in den moordkuil van 7 september 1884, zal een overgroot gat maken in de gemeentekas.

« Meer dan een millioen, misschien wel anderhalf millioen, zullen de gelukkige inwoners van Brussel te betalen hebben.

» Welnu, dat is eene boete van 7 tot 10 fr. per hoofd.

» Ziedaar wat men wint met eenen burgemeester te hebben gelijk M. Buls !

» Wat hem betreft, hij die, als recht recht was het meeste zou moeten geslagen worden, hij zal toch zijn 25,000 frankskens per jaar trekken.

» In de middeleeuwen zou hij niet alleen uit zijne beurs de schaê hebben moeten betalen, maar hij had aan zijne medeburgers vergiffenis moeten vragen, met den strop om den hals.

» Gij herinnert u misschien dat de omzetting der leeningen van Brussel, als eerste voordeel aan de gemeentekas, 1,800,000 frank moest opleveren.

» Dank aan dit boni, zal de stad de schaêvergoeding, die men weldra van haar zal eischen, kunnen betalen. Zoo niet, had zij tot meuwel elastingen haren toevlucht moeten nemen.

» En gij weet dat Brussel nu reeds de stad is, die het meest belast is van gansch Europa. Wel bedankt voor zoo'n eer ! »

***

Goede zaken kunnen niet genoeg herhaald worden, zegt de wijsheid der volkeren.

Het is daarom dat wij nogmaals de aardacht onzer lezers roepen op al wat ons verdienstrijk katholiek ministerie sinds 1884 voor het welzijn van ons vaderland reeds gedaan heeft.

Geen ministerie sedert 1850 heeft in zoo korten tijd als het tegenwoordige, zooveel wetten gemaakt, waardoor verbeteringen in den stoffelijken, zoowel als zedelijken toestand ingeweerd worden.

De wetsontwerpen over de drankenschap, het betalen der wetkloonen en het vervalschen der meststoffen, in de Kamer over een paar weken neergelegd, zijn een bewijs dat onze ministers onverpoosd op dien recht vaderlandschen weg willen voortgaan.

Van ijdele politiek houden zij niet : al wat de gemoederen tot strijd aanhitst wordt door de ministers zorgvuldig vermeden : enkel al wat de goede burgers vereenigt, wordt gezocht en tot stand gebracht.

***

Wat verschil bij a[illegible] ministerie !

[illegible] maatregels [illegible] vermeerdert : [illegible] weinig schilden [illegible] kwijtelden ; zij hadden geenen tijd om zich met zulke zoeden bezig te houden.

Enkel middelen om de katholieken te tergen en te verdrukken werden uitgezocht : overzie die rampzalige jaren van 1878 tot 1884, gij zult er geene enkele wet in vinden, die ten voordeele van al de burgers, zonder onderscheid van gezindheid gemaakt werd. De zittijden der Kamers gingen verloren in ijdel getwist over bisschoppen en priesters !

***

Overigens, gansch het verschil der bestuurwijze van liberalen en katholieken is reeds duidelijk te zien, uit de enkwesten door die twee tegenstrijdige ministeries bevolen.

De liberalen volbrachten het schoolenkwest, een werk van haat en nijd, waarin volksvertegenwoordigers het land alleen, overal de verlotteringzaaiend en den burgerzoelog aanpredikend. Voor dat afschuwelijk werk werden zij betaald aan 2 40 tot 500 fr. dags ! Twee jaar lang duurde het voort, het kostte millioenen en brachte voor het land geenen den minsten uitslag voort, tenzij een kolossaal geldverlies.

***

Ook de katholieken hebben een enkwest bevolen, maar op het vreedzaam terrein der nationale werkzaamheid.

Met eene bewonderenswaardige onpartijdigheid heeft de kommissie van het werk gansch het land afgeloopen en overal de grieven, de verlangens

---

EEN DORP

ZOOALS ER GEEN TWEEDE BESTAAT.

(VERVOLG.)

Terwijl mijn gids mij aandiende, nam ik eene andere bijzonderheid waar, van deze vreemde maatschappelijke samenstelling. De dakpannen hebben de schitterende vertinning van een spiegel, en de kozijnen van ramen en deuren zijn met olieverf beschilderd, even als vroeger de binnenzalen onzer kasteelen. Men zou dan ook gezegd hebben, dat het deze waren die hunne vier zijden naar den wind hadden gekeerd en schermen waren geworden.

— Ik vraag u verschooning, vervolgde mijn vriend, de baron de V, van zoo dikwijls uwe verbeelding te bepalen bij voorbeelden van gelijkenis, maar ik spreek u van een land, waarvan gij niets zoudt begrijpen zoo ik geene toevlucht nam tot die beelden.

Lieden als die, welke zulke juweelen bewonen, gedoogen niet, zoozals gij licht kunt begrijpen, dat anderen met hen onder hetzelfde dak wonen. Ieder mensch woont alleen, elk invatsel heeft slechts een diamant. Elk huis heeft twee deuren, de eene, waarvan het gezicht eerbied inboezemt, gaat nooit open, en eene andere die klein is, door welke men in- en uitgaat, omdat men dit toch moet doen, hoe zonderling men overigens ook zij. De groote deur heeft echter drie plechtige bestemmingen ; men opent ze op een doopdag, op den dag van een huwelijk en bij eene begrafenis. Deze twee symbolische deuren vindt men overigens door bijna geheel Nederland, en dat gebruik is, dunkt mij, met af te keuren. De mensch heeft behoeften aan herinneringen die hem tot ernst en droefheid stemmen. Het is echter waar, dat de Hollanders reeds zoo ernstig en deftig zijn !

Het scheen dat mijne ontvangst eenig bezwaar ontmoette, daar mijn gids lang wachtte om mij te komen afhalen. Dit verwijl hinderde mij echter niet, daar ik elk oogenblik eene nieuwe ontdekking deed. De vreemdste was deze : op een gegeven oogenblik ontsloten zich al de benedenramen, en toen kon ik de jeugdige schoonen zien, die door het penseel van Rubens onsterfelijk zijn gemaakt ; zij zaten te borduren of op cartons te teekenen, die voor haar geplaatst waren. Er vlogen vogelen om hare hoofden, en dicht bij haar stonden, hingen of vlogen aria's, pages wier kleederen vleugelen waren en die niet en dan hun woest geknars lieten hooren. Een prins had zich eene echtgenoot kunnen kiezen, een dichter eene zangnimf, een schilder een model, onder al deze wezens, koninginnen door hare schoonheid, doch vooral door haren rijkdom. Daar bevinden zich werkelijk de schatrijke erfgenamen waarvan de romanschrijvers en vervaardigers van blijspelen zoo dikwijls spreken. Maar als dochters, kleindochters en achterkleindochters van bankiers, zullen zij ook met bankiers trouwen. Sedert drie à vier eeuwen gaat het niet anders. Het zijn vermenigvuldigingen die zich met optellingen vereenigen.

Mijn gids kwam mij eindelijk berichten, dat men den neef van den beroemden Gottt wel wilde ontvangen.

Ik werd toegelaten.

Alvorens ik nog werd voorgesteld, werd ik verzocht mijne voeten in pantoffels van het finste wit casimir te steken. Ik onderwierp mij aan de gewoonte en werd toen in een salon gebracht, waar de meester des huizes mij wachtte. Ik dacht dat ik den grooten Khan van Tartarye voor mij had. Een kamerrok van grijze zijde, bezaaid met gouden draken en monsters, die vuur wierpen door hunne neusgaten, omvatte zijn lichaam, dat eene Oostersche gezetheid had. Zijne schoone grijze baren die van onder een vierkante muts te voorschijn kwamen, hadden veel van de verdieping van eenen Indiaanschen tempel. Ik zou hem nog beter hebben waargenomen, zoo mijne aandacht niet geheel ware afgeleid door de meubels en versiersels van het vertrek, waarin hij mij ontving. Hier overtrof rijkdom en zindelijkheid alles wat de verbeelding zich maar met de stoutste inspanning kan voorstellen. Misschien is het al te schoon voor den mensch en zijn de zinnen van dezen voor minder kieschheid bestemd. Die overdrijving vermoeit niet alleen, maar zij verwekt ook spot. Is het waarlijk niet belachelijk, de pooten van honden en katten in eene soort van hand- of liever pootschoenen te steken, opdat zij nog den dons der vloerkleeden noch den glans van het ebbenhout zouden vuil maken ? En dan die schilderijen ! De Teniers, Wommermans, Mierissen, dobbemaes, Berghems hebben voor deze butten gewerkt, en van den dag af dat hunne meesterstukken van uit hunne *ateliers* in deze vertrekken zijn gekomen, zijn zij niet verhangen ; eene onbeweeglijkheid, die ze mogelijk nog schooner en heiliger maakt.

— Wilt gij mijne bloemen zien ? vroeg mij, mijn gastheer.

— Ik meende u juist deze gunst te verzoeken.

— Laat ons dan naar den tuin gaan.

Ik had nauwelijks de voeten in den tuin gezet, of ik viel in denzelfden droom, die mij beheerscht had, toen ik van uit de verte Broek en zijne tempels had ontwaard.

Al de boomen waren verguld van den voet tot aan de hoogste takken ; de bladeren waren het niet, maar deze ontleenden aan de nabijheid van dit goud een onbeschrijfelijk aanzien. Ik kon deze wijze van de boomen als kamerheeren op te schikken niet goedkeuren, maar ik was daar niet om eene theorie over den smaak te ontwikkelen ; de opmerkingen zouden later komen. Gelukkig waren de bloemen niet verguld en ik vond ze des te fraaier, ofschoon het mij onmogelijk was den naam van slechts eene enkele te noemen. Ik ken noch het chineesch, noch het tartaarsch, noch het telingaarsch, noch het phalonsch. Stel u dus tevreden met te weten dat een enkele daarvan tien duizend gulden heeft gekost. Ook mag ik nog een andere omstandigheid niet verzwijgen, welke mij trof toen ik dezen tuin intrad, waarbij die van Tassos slechts knolvelden zijn ; een oogenblik kwam hij mij voor als wonderbaarlijk bevolkt te zijn. Mijn indruk was ook niet geheel en al verkeerd. De tuin was vol leeuwen, tigers, rhinocerossen van hout of aarde verveerdigd en geschilderd in kleuren, als die dieren op aarde nooit gehad hebben. De panter was van eene goede vergulde kleur ; de tiger hemels-blauw, met sterren op den rug ; de leeuw was glanzig groen geschilderd. Ik heb een vos gezien uit koraaltakken vervaardigd en een molen, waarvan de top een goude spons was. Zijn die lieden niet gek ! Neen, zij zijn te rijk. Zoo ooit onze kruideniers die hollandsche nababs in rijkdom evenaren zullen zij ook gele vergulde panters en hutten van broodsuiker hebben ?

Ik behoef u niet te zeggen, dat mijn gastheer zich schriklbarend scheen te verveelen te midden van dien kostbaren Chinesschen winkel ; zijne kwaal overviel mij ook ; ik had wat meer leven om mij gewenscht ; de stilte die over dit alles verspreid lag, ontstemde mij.

Wij kwamen in den stal, waarik koeien zag wier horens en hoeven verguld waren en wier staarten met een rozerood lint aan het plafond waren vastgemaakt. Arme dieren !

Zoo ik u weinig zeg van mijn gesprek met mijn gastheer, dan is dit omdat hij weinig sprak. Hij wist dat ik rijk was, en dat was hem waarschijnlijk veldoende.

— Hoeveel inwoners zijn er te Broek ? vroeg ik alvorens hem te verlaten.

— Vijf honderd.

— Ongeveer honderd familien ?

— Ja, antwoordde hij, en wij te samen liet hij er op volgen, zijn rijker dan de vorsten der vier werelddeelen.

— Zijt gij gelukkig ?

— Hm ! hm ! was hierop zijn antwoord.

— Ik begrijp u, gij hebt ook uwe zorgen en moeiten.

— Zie, ik zal welkomen gelukkig zijn als ik van Sumatra eene bloem zal ontvangen hebben, maar welke ik sedert veertien jaren reikhalzend verlang.

— En welke is die bloem ?

— De kruiloi.

— Wat is dat voor eene bloem ?

— Eene roos, die negentien voeten omtrek heeft. De kelk van deze reusachtige bloem kan twaalf panten hier bevatten, zij weegt ongeveer vijftien pond.

— Eene roos van vijftien pond ! — Is haar geur ten minste in evenredigheid met hare grootte ?

— Hare bladeren hebben den smaak van vleesch en zij verspreidt een zoo sterke lijkluchtt, dat de vliegen er zich in vergissen en er hare larven op nederleggen.

— Wat ! nu heer !.... Ik hield mij in uit eerbied voor mijn gastheer. Vaarwel, zegde ik, ik dank u voor uwe aangenaime ontvangst.

Mijn gastheer [illegible]

[illegible]

— Welnu, mijn heer ?

— [illegible]

[illegible] stinkt es de flesch, hoort ge [illegible]

— Maar...

— Geen maar ; ik heb op het punt gestaan van millionnair te worden. Men kan zich met minder vergenoegen.

— KINDE. —